Nr 114. ROK 1839. WTOREK 21 MAJA.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedzieli i świąt urocz. w druk. St. Gieszkowskiego.

Zaliczenie na trzy miesiące Złp. 10 miesięcznie Złp. 4.

IMIONA RZYMSKIE.
Jutro Julii Panny M.

IMIONA SŁAWIAŃSKIE.
Jutro Wisława.

Gazeta Krakowska.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień	godzina	Barometr do 0° Reaumura w miarze Paryzkiej	Stopnie ciepła podług Reaumura	Psychometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i różne uwagi
18	6	27″ 3‴, 212	+ 9°, 2	3‴ 99	Zachodni słaby	Pochmurno	Deszcz
	2	4, 655	+ 12, 6	4, 18	Pn. Wschodni słaby	,,	Deszcz
	10	5, 661	+ 11, 2	4, 20	ZPn. Zachodni słaby	,,	
19	6	5, 934	+ 10, 0	4, 27	Zachodni słaby	Pochmurno	Deszcz
	2	5, 961	+ 15, 5	4, 69	ZPn Zachodni słaby	Chmury	
	10	5, 971	+ 11, 9	4, 61	Pn. Wschodni słaby	Pochmurno	Deszcz
20	6	5, 907	+ 12, 0	4, 50	Zachodni słaby	Pochmurno	Deszcz
	2	5, 337	+ 15, 8	4, 68	Wschodni mocny	,,	
	10	5, 482	+ 11, 6	4, 30	WPn. Wschodni słaby	Pogoda z Chmurami	Deszcz

Wiadomości krajowe.

— KRAKÓW. —

Wczorajsze otwarcie teatru niemieckiego, liczną sprowadziło Publiczność. Wystawa NORMY wszystkich zadowolniła słuchaczów. Zaraz po odśpiewaniu introdukcyi przez chór kapłanów i Druzów, powszechne nastąpiły oklaski i te już trwały do końca opery, po każdym ukończonym śpiewie. — Ulubiona śpiewaczka Panna Ruth, powitana została oklaskami przez całą zgromadzoną Publiczność, któremi każdy jej śpiew następnie uwieńczano. Głos Panny Ruth znacznie upięknił się przez upłynione dwa lata. Niemniej przyjemnie zachwyceni byli słuchacze śpiewem utalentowanego tenorysty Pana Kochańskiego, który wszystkich poprzedników swoich przewyższył, a miły basista Pan August Fischer, i druga śpiewaczka Panna Trise, w niczém także nieustępują dawniejszym; w ogólności zaś niniejsza opera niemiecka pod dyrekcyą Pana Matté, wszystkie inne dotychczasowe goszczące tu kiedy niekiedy, znacznie przewyższając, zapowiada lubownikom harmonii piękne wieczory muzykalne tego lata.

We czwartek dane będą dwie komedye ze śpiewami pod nazwą: *Rozkaz dzienny* i *Rataplan mały Dobosz.*

Wiadomości zagraniczne.

WIADOMOŚCI Z POCZTY WCZORAJSZEJ.

DEPESZE TELEGRAFICZNE (*)

— *Paryż* 13 *Maja.* —

Wczorajszy *Monitor* zawiera postanowienia królewskie, mocą których, nowe ministerstwo nakoniec utworzone zostało, i składa się z następujących osób:

1) Marszałek Soult, prezes rady i minister spraw zagranicznych;
2) Pan Teste minister sprawiedliwości;
3) Jenerał Schneider, minister wojny;
4) Pan Duperré minister morski;

(*) Są to depesze telegraficzne nadbiegłe z Kolonii do Berlina w dniach 16 i 17 b. m.

5) Pan Duchâtel, minister spraw wewnętrznych;
6) P. Dufaure minister budowli publicznych;
7) Pan Villemain, minister oświecenia;
8) Pan Passy minister skarbu;
9) P. Curin Gridaine minister handlu.

»Wczoraj, (mówi depesza telegraficzna z Kolonii d. 16 b. m.) zaszły znaczne rozruchy. Bandy republikanistów zaczęły wystawiać barrikady, i rzucać się na gmachy publiczne. Wojsko liniowe i gwardya paryska dzielnie się odznaczyły, i dziś z rana porządek był znowu przywrócony.

Prywatne doniesienia z Paryża pod d. 14 zawierają co następuje: »W izbie deputowanych P. Sauzet wybrany został na prezesa, (w miejsce p. Passy, który został ministrem; — dnia 13 zaszły znowu rozruchy uliczne, ale dziś z rana spokojność znowu panuje.

Londyn 10 *maja, o godzinie 7 wieczór.* Poseł francuzki do ministra spraw zagranicznych: »Sir Robert Peel, żądał aby królowa oddaliła od siebie kilka dam dworskich, na co monarchini nieprzystała. Zaraz przeto o 3 z południa P. Peel zwrócił królowej nadane sobie pełnomocnictwo, a lord Melbourn został do N. Pani przywołany.»

— *Dnia* 12 *Maja.* —

(Podobnież przez telegrafy).

Lord Melbourn, i wszyscy członkowie poprzedniego ministerstwa, powrócili do swych urzędów.

Wiadomości z poprzednich poczt.

— *Z Wiednia.* —

Dziś opuściła nas panna Taglioni, zakończyła ona swoje przedstawienia u nas przy przepełnionym teatrze, doborem najulubieńszych tańców, z baletów: Sylfida, Djana, Dziewica Donaju i Gitana. Nigdy może teatr przy bramie Kärtnera, nie był świadkiem tak żywego uniesienia, jak tego wieczora. Nawet Dwór, który cały był obecnym, łączył się, z oznakami zadowolenia publiczności. Przy końcu, wieńce i bukiety kwiatów leciały na scenę jako hołd tancerce ale i gustowi widzów. Panna Taglioni nie znalazła tu za swojem przybyciem ślepego uniesienia podziwu; jak greckie arcydzieło wymaga wprawnego oka i czystego smaku, tak też i ta artystka, która odrzuca zwykłe sztuki, gwałtowne natężenia sił i t. p. jakie znajdujemy w beletach, ale ten, brak najzupełniejszém pojęciem piękności zastępuje. Obok panny Taglioni opera włoska także doznaje powodzenia, panna Ungher w rolach traicznych jest najbardziej uwielbioną primadonna Włoch. Na koncertach także. nam nie zbywa Ole Bull i panna Shaw należą do najznakomitszych teraźniejszych koncercistów chociaż oboje w pewnej tylko części zjednali sobie łaski publiczności.

— *Londyn* 3 *Maja.* —

Posiedzenie izby wyższej. Lord Melbourne podał lordowi kanclerzowi przesyłkę królewską, którą tenże odczytał:

Jéj K. Mość uważa za stósowne oświadczyć izbie wyższéj, że podług Jéj zdania przyszła pomyślność poddanych wyższéj i niższéj Kanady narażonąby była, gdyby te prowincye w celu wykonywania władzy prawodawczéj od pewnego czasu przeznaczonego przez parlament, połączono w jedną. Dla tego J. K. M zaleca izbie rozważenie mających się przedłożyć w tym celu środków. J. K. M. przekonaną jest, że i izba niższa zarówno mieć będzie na względzie utrzymanie pokoju i bezpieczeństwa tych ważnych prowincyj jak i potrzebę postanowień prawodawczych, któreby mogły przyłożyć się do dobra saméj Anglii, i do trwałej pomyślności poddanych jéj ludów w Ameryce północnéj.»

Postanowiono wziąść pod rozwagę tę przesyłkę w przyszły poniedziałek, a lord Melbourne oświadczył, iż projektować będzie ułożenie adressu w odpowiedzi na tę przesyłkę z oświadczeniem podziękowania i zapewnieniem, że izba weźmie tę okoliczność pod ścisłą rozwagę.

Posiedzenie izby niższéj. W dniu dzisiejszym z porządku wypadły rozprawy względem bilu o zawieszeniu zarządu Jamajki. Natłok ciekawych słuchaczy był nadzwyczajny, i sprawozdawcy zaledwie mogli znaleść miejsce do pisania. Przed rozpoczęciem rozpraw w tym przedmiocie lord Russel oddał mówcy tę samą przesyłkę królowéj, którą pierwszy minister złożył w izbie wyższéj. Podczas odczytania tego pisma, członkowie zdjęli kapelusze. Lord Duncombe następnie przedłożył petycyę mnóstwa kupców mających związek z Jamajką, przeciw bilowi zawieszenia administranacyi téj wyspie. Gdy izba miała się zamienić w kommissyą do roztrząsania tego bilu, sir Robert Peel wystąpił z zapowiedzianą poprawką, w której projektuje aby izba za sześć miesięcy dopiero wzięła ten bil pod rozwagę. W ten sposób już najprzód projektował odrzucenia tego bilu.

(Szczegóły niektóre rozpraw w tym przedmiocie umieścimy później chociaż podług depeszy telegraficznéj otrzymanéj przes Kolo-

nię w Berlinie, bil ministeryalny większością 5 głosów został odrzucony, i w skutek tego ministrowie podali swoje dymissye).

Po sir Robercie Peel który jak wczoraj wspomnieliśmy, projektował odroczenie, a raczéj odrzucenie bilu względem zawieszenia zarządu Jamajki, wystąpił pan Labouchere, podsekretarz stanu w wydziale osad, mówił przeciw wnioskowi sir Roberta Peel, dowodząc że zawieszenie zarządu Jamajki, tém pożądańszém byłoby, bo podałoby ministrom sposobność zabezpieczenia na stałych, pewnych zasadach, przyszłości uwolnionych murzynów, przytém w końcu oświadczył, iż ministrowie skłonni są o tyle umodyfikować swój pierwotny zamiar, iż zamiast na lat pięć, żądają tylko na półtrzecia roku zawieszenia zarządu Jamajki. Pan Godson następnie zbijał bil ministeryalny broniąc zarządu Jamajki, ale prawie nic nowego niepowiedział. Pan Ewart reformista radykalny pochwalał wniosek ministrów dziwiąc się, że ktokolwiek pochwalać może administracyę Jamajki, kiedy dotychczas wszystko co taż administracya postanowiła, przeciwne jest żądaniom i potrzebom ludu, tém bardziéj że uciśnienia jakim ta wyspa podlega, wykonywane są nie przez właścicieli i kupców Jamajki, po większéj części mieszkających w Anglii, ale przez ich ajentów z których powiększéj części składa się zgromadzenie rządzące na téj wyspie (słuchajcie słuchajcie!). Pan Buller także, radykalista uważał ten bil pod wielu względami za stósowny i potrzebny. Pan Hume przeciwnie opierał się bilowi. Następnie na korzyść wniosku ministeryalnego przemówił sir Charley Grey były podsekretarz stanu w wydziale osad. O godzinie w pól do pierwszéj przerwano rozprawy i odłożono do poniedziałku:

Dzisiejsze dzien. donoszą o przybyciu do naszéj stolicy J. W. X. następcy tronu rossyjskiego, (oczém już dawniéj donieśliśmy). W. X. przybył na statku »Cerberus« i wylądował w Deptford gdzie kapitan Sherrif, nadintendent prowincyi, w towarzystwie posła holenderskiego pana Dedel, i wielkiéj liczby oficerów, przyjmowali dostojnego gościa. Skoro J. Wysokość stanął na lądzie, wystrzały dział powitały go. Następnie towarzystwo udało się do mieszkania kapitana Sherrifa gdzie przygotowane było śniadanie. Następnie W. xiąże w towarzystwie xięcia Wilhelma Henryka holenderskiego, hr. Orłów, i jeneralnego rossyjskiego konsula, w królewskim ekwipażu udał się do Londynu.

— *Bruxella* 4 *Maja.* —

Podług dzienników, zaraz po wymianie ratyfikacyi traktatu pokoju, z naszéj strony wszystko będzie przedsiewziętém ku ułatwieniu stosunków z Hollandją. Mianowicie podróżni mają mieć na przyszłość dozwolone przebywanie holenders.-belgijskiéj granicy bezpoprzedniego otrzymywania szczególnych dozwoleń od władz belgijskich; jeśli ci podróżni mają zamiar zatrzymać się w Belgii, w takim razie w zamian hollenderskiego paszportu otrzymywać będą belgijski, jeśli zaś tylko przejeżdżać będą przez Belgią, w takim razie tylko ich hollenderski paszport będzie wizowany.

— *Madryt* 27 *Kwietnia.* —

Po przeglądzie, który królowa odbędzie w niedzielę, słychać, że część jazdy udać się ma do Mancha, gdzie obecność jéj potrzebniejszą jest niż kiedykolwiek. W niektórych miejscach téj prowincyi znajduje się dwojaka municypalność, krystynowska i karlistowska, które spokojnie obok siebie stoją. Jak przyjdzie rozkaz królowéj oddają go władzy krystynoskiéj depeszę karlistoską znowu odsyłają karlistoskiéj zwierzchności. Nawet mieszkańcy umówili się między sobą w celu wzajemnego zabezpieczenia ładunków, czy one należą do karlistów czy do krystynistów, tak, że w razie szkody wczasie transportu, cała gmina składa się na jéj wynagrodzenie.

Don Carlos opuścił Tolozę w dniu 26 i udał się do Villafranca. W dniu 27 przybył do Vergara. Ztamtąd chciał udać się do Durango i może do Balmaseda, aby się zbliżyć do punktu operacyi. Przez Vergara dowiadujemy się, że Maroto stał w dniu 25 naprzeciw krystynistów i kazał gerylasom rozpocząć ogień, usiłował on znaglić krystynistów do ogólnéj bitwy nie wiedziano jednakże czy Espartero da się do tego skłonić. Wszystkie siły karlistowskie w Nawarze, otrzymały rozkaz pomaszerowania do Biskai. Garnizon z St. Sebastjan wykonał w dniu 26 wycieczkę w stronie Oauta między Hernani i Audoain. Wystrzelono kilka razy z broni ręcznéj i na tém się skończyło.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 20 *do dnia* 21 *Maja.*

Straszyński Mateusz hr., Feręziewicz Antoni ob., Michlinska Klementyna, Srednicki Jan ob., z Polski; Mikorski Józef, Garteg Celestyn, Baranek Emanuel z Pruss.

Wyjechali z Krakowa.

Brückmann Wilhelm ob., do Galicyi.

Doniesienia Urzędowe.

Nro 1953.

WYDZIAŁ DOCHODÓW PUBLICZNYCH I SKARBU W SENACIE RZĄDZĄCYM

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i jego Okręgu.

Stósując się do postanowienia Senatu Rządzącego z dnia 19 kwietnia r. b. N. 2089 D. G. podaje do wiadomości publicznej, iż na dzień 23 maja r. b. oznaczonym został termin do sprzedaży przez licytacyą publiczną 3,000 centnarów cynku wagi berlińskiej zaraz powziąść się mogącego, ktokolwiek zatem jest w chęci nabycia tego artykułu, zechce w dniu wyżéj oznaczonym o godzinie 11 przed południem zgłosić się do biór Wydziału skarbowego, i zaopatrzyć się *w vadium* odpowiednie $\frac{1}{10}$ części szacunku całej ilości powyżéj oznaczonéj; rachując po złp. 27 gr. 2 za jeden centnar, od której to kwoty rozpocznie się pierwsze wywołanie.

Kraków d. 27 kwietnia 1839 r.

A. Wężyk.

(3r.) *Nowakowski* Sekr.

Nro 2377.

WYDZIAŁ DOCHODÓW PUBLICZNYCH I SKARBU W SENACIE RZĄDZĄCYM

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krokowa i jego Okręgu.

W skutek uchwały Senatu Rządzącego z dnia 13 maja roku bieżącego Nro 2,603. niniejszym podaje do wiadomości, iż w dniu 28 maja roku bieżącego o godzinie 10 z rana odbywać się będzie w biórze Wydziału Dochodów publicznych licytacya publiczna na wypuszczenie w jedoroczną dzierżawę od dnia 1 czerwca roku b. rozpoczynać się mającą dochodu z wyszynku trunków w zamku krakowskim, gdyby zaś w tym dniu do skutku niedoszla, więc powtórnie w dniu 31 t. m. tentowaną będzie, *praetium fisci* do pierwszego wywołania w kwocie złp. 2,000 jest ustanowione, chęć licytowania mający zaopatrzeni w *vadium* złp. 200 w terminie i miejscu wskazanym stawić się zechcą, gdzie także o innych warunkach powezmą wiadomości.

Kraków dnia 18 maja 1839 r.

Senator Prezydujący
Brzozowski

(1r.) *Nowakowski* Sekr.

Doniesienia prywatne.

Prawnie zajęte ruchomości, jako to: lustra, łóżka, kanapy, suknie, zegary i inne drobne narzędzia, sprzedane zostaną w gmachu Sukiennicach przez publiczną licytacyą w dniu 24 maja 1839 roku o god. 9 z rana; o god. zaś 2 z południa na tymże dniu koń i wóz na targowisku końskim przy Kleparzu, dla czego chęć licytowania mających zaopatrzonych w gotowe pieniądze podpisany zaprasza ażeby na czas i miejsce oznaczone zgłosili się.

Kraków dnia 21 maja 1839 roku.

Karol *Koisiewicz* Kom. Sąd.

Niniejszy zawiadamia publiczność interesowaną agent, towarzystwa assekuracyjnego w Wiedniu, iż nie tylko jak dotąd przyjmuje zabezpieczenia przeciw szkodzie ogniowej na wszelkie ruchomości i nieruchomości po miastach i wsiach ale nadto assekurowanemi być mogą wszelkie summy wierzytelne na nieruchomościach hipotekowane. — Dalej rozciąga towarzystwo assekoracyjne swą czynność, przyjmując w assekuracyą wszelkie transporta lądem lub wodą, niemniej uchwalonem jest przez dyrekcyą towarzystwa przyjmowanie assekuracyi od gradobicia, jakkolwiek ostatni ten rodzaj assekuracyi statutem objęty dotąd w exekucyą niejest wprowadsonym.

Żądający assekuracyi zgłosić się raczy do podpisanego, gdzie prócz wszelkich ułatwień w napisaniu podań otrzyma bliższe zawiadomienie o ces. kr. uprzyw. I. austryi towarzystwie assekuracyjnem, którego przeznaczenia zbawiennych skutków już wielu tutejszych przez pożar poszkodowanych obywateli doznało.

Krakow dnia 15 maja 1834 roku.

(2r.) Antoni *Hoelzel.*

A. BERGER

zamieszkały na Kazimierzu pod Nrem 75, posiada sposób i pewien gatunek korzeni za pomocą których można myć owce do białości śniegu, za pomierną cenę sprzedaje.